

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/67/2017
Identifikačné číslo spisu:	5713219431
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Siebenstichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:5713219431.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. R. I., bývajúceho v Y., proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody č. 6, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 8 C 332/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 9. júna 2016 sp. zn. 9 Co 149/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou z 30. decembra 2013 domáhal, aby žalovanej bola uložená povinnosť zaplatiť mu náhradu škody vo výške 2 423 138,27 €. V žalobe podanej podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“) poukázal na to, že rozhodnutím Okresného úradu v Martine č. ŽP-G-1999/02642-Sp-Hz z 24. septembra 1999 tento stavebný úrad podľa § 102 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (ďalej len zákon č. 50/1976 Zb.“) zastavil všetky práce na žalobcom realizovanej stavbe na parcele č. XXXX/X v katastrálnom území Martin (ďalej len „stavba“), lebo ich uskutočňoval bez rozhodnutia stavebného úradu. Uvedené rozhodnutie bolo zrušené rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Žiline zo 17. februára 2010 č. 2012/00214/Kod. Žalobca zaslal 12. apríla 2013 žalovanej žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, žalovaná mu však listom z 9. októbra 2013 oznámila, že jeho nárok neuznala. Žalobca sa preto svojho nároku domáhal na súde. V podanej žalobe poukázal aj na to, že stavebné konanie prebiehalo od roku 1999 do roku 2012 a v ňom vydané rozhodnutia sa priechili zákonu; v súlade so zákonom boli až rozhodnutia správnych orgánov vydané po rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave zo 7. februára 2007 sp. zn. 2 S 30/2006. V priebehu konania uviedol, že škoda mu nebola spôsobená len jedným konkrétnym rozhodnutím správneho orgánu, ale celým úradným postupom správnych orgánov v stavebnom konaní, v ktorom neboli dodržiavané zákonom stanovené lehoty. Na pojednávaní 28. októbra 2015 spresnil, že požaduje náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu za obdobie od

vydania územného rozhodnutia a stavebného povolenia (od roku 1995 do roku 2012). Na pojednávaní 18. januára 2016 sa vyjadril, že si nárokuje škodu vo výške 1 167 655,29 €; vo zvyšku uplatňovaného nároku vzal žalobu späť.

2. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. februára 2016 č.k. 8 C 332/2013-273: I. zastavil konanie v časti zaplata sumy 1 255 482,98 € s príslušenstvom, II. zamietol žalobu, III. rozhodol, že o trovách konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok treba posudzovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), lebo žalobcom uvádzaný škodový priebeh bol zavŕšený za účinnosti tohto zákona. Za splnenú považoval podmienku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody na príslušnom orgáne (§ 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z.). Stotožnil sa s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) vyjadreným v rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 250/2010 vymedzujúcim pojem „škoda spôsobená nesprávnym úradným postupom“ a odlišujúcim tento pojem od pojmu „škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím“. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania nepovažoval skutkové okolnosti uvádzané žalobcom o konaní orgánov štátu za ich nesprávny úradný postup. K prieskumom v konaní správnych orgánov uviedol, že žalobca ich nekonkretizoval a ani neuplatnil v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Vzhľadom na to, že v konaní nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu správnych orgánov, dospel súd prvej inštancie k záveru, že nebol splnený jeden z podstatných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Neopodstatnenú žalobu preto zamietol.

3. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 9. júna 2016 sp. zn. 9 Co 149/2016 rozsudok súdu prvej inštancie v žalobu zamietajúcej časti a tiež v časti týkajúcej sa trov konania potvrdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia nielen pokiaľ ide o skutkové zistenia a ich vyhodnotenie, ale aj právne posúdenie sporu. Za správny označil záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého žalobca nepreukázal, že škoda mu vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu administratívnych orgánov. Sama skutočnosť, že tieto orgány nepostupovali podľa predstáv žalobcu, ešte neznamená ich nesprávny úradný postup. Odvolací súd pripomenul, že žalobca sám konal v rozpore so zákonom, keď začal uskutočňovať stavebné práce pred vydaním rozhodnutia stavebného úradu. Práve jeho konanie bolo na začiatku problémov, ktoré mu neskôr vznikli. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie aj v tom, že spor je potrebné posudzovať podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.

4. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a jeho dôvodnosť z § 432 ods. 1 CSP.

4.1. Podľa názoru dovolateľa sa sudy v danom prípade odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), konkrétne od rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 253/2013, v ktorom najvyšší súd definoval pojem nesprávny úradný postup. K odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu došlo podľa presvedčenia dovolateľa tiež vo vzťahu k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 250/2010, v ktorom najvyšší súd uviedol aj to, že nesprávnym úradným postupom je napríklad nevydanie, či oneskorené vydanie rozhodnutia, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania.

4.2. Podľa názoru dovolateľa spočívalo napadnuté rozhodnutie tiež na vyriešení otázky dovolacím súdom dosiaľ nevyriešenej (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), pri riešení ktorej by „dovolací súd rozhodol vo veci škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom a súčasne vyriešil aj otázku nezákonných rozhodnutí“.

4.3. Dôvodnosť dovolania (nesprávnosť právneho posúdenia veci, na ktorom spočíva napadnutý rozsudok) vyvodzoval žalobca z toho, že sudy sa dopustili omylu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Kritike podrobil najmä právny záver súdu prvej inštancie, ktorý dostatočne neprihliadol na to, že podstatou ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu bolo vydávanie nezákonných rozhodnutí. Pokiaľ by stavebný úrad v roku 2000 postupoval v súlade s právnym poriadkom, zrušil rozhodnutie o

zastavení stavebných prác na stavbe a súčasne povolil zmenu stavby v zákonom stanovenej lehote, nedošlo by k ďalším konaniam a k žalobcovej škode. Za nesprávne označil dovolateľ aj ďalšie právne závery súdov (napríklad že žalobca nemal žiadny právny nárok na to, aby stavba, ktorú začal realizovať v rozpore so stavebným povolením, bola dodatočne povolená). Z týchto dôvodov žiadal zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a tiež ním potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutiami súdov oboch inštancií. Poukázala na to, že v konaní sp. zn. 7 Cdo 253/2013 najvyššieho súdu dovolateľa namietali nesprávne právne posúdenie veci v otázke splatnosti náhrady škody; tento rozsudok najvyššieho súdu sa teda týkal skutkového a právneho stavu celkom odlišného od skutkového a právneho stavu relevantného v preskúvanom spore. Predmetom dovolacieho konania vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 7 Cdo 253/2013 nebolo posudzovanie námietok ohľadom nesprávneho úradného postupu (ako sa mylne domnieva dovolateľ); toto rozhodnutie dopadá svojím obsahom na úplne odlišný právny stav, než v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania žalobcu preto z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva - odvolací súd sa neodchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe prezentovanej týmito rozhodnutiami najvyššieho súdu. K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalovaná uviedla, že z dovolania nevyplýva, ktorú právnu otázku považuje dovolateľ za dosiaľ dovolacím súdom nevyriešenú.

6. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či je dovolanie žalovanej prípustné; dospel pri tom k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie svojho rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie naďalej nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte uvádza v zátvorke odkaz na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

7.1. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 36/2016, 5 Cdo 264/2014, 1 Cdo 334/2013).

7.2. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania obsiahnutú v CSP nemožno ani po 1. júli 2016 interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

7.3. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane ako dovolateľ (porovnaj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 172/03).

7.4. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad 1 Cdo 126/2017, 1 Cdo 206/2017, 1 Cdo 208/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 235/2016, 3 Cdo 132/2017, 4 Cdo 14/2017, 4 Cdo 89/2017, 4 Cdo 207/2017, 7 Cdo 20/2017, 8 Cdo 186/2016, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 221/2017).

10. V danom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pri posudzovaní jeho dovolania podľa obsahu (§ 124 CSP) je zřejmé, že žalobca za otázku relevantnú podľa oboch týchto ustanovení považuje otázku vzniku škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánov v stavebnom konaní (konkrétne nedodržania zákonom stanovených lehôt).

10.1. Pre spresnenie treba uviesť, že žalobca v prvom odseku textovej časti dovolania spomenul aj otázku škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami. Dovolací súd preto pripomína, že žalobca sám podaním z 28. októbra 2015 „vzal žalobu späť v časti o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím“ a od tohto procesného úkonu už svoj nárok na náhradu škody v ďalšom nevyvodzoval zo skutkových okolností, ktoré by mohli byť relevantné z hľadiska uplatnenia nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu. V nadväznosti na túto zmenu postoja žalobcu sa už ani rozhodnutie odvolacieho súdu nezaoberalo bližšie otázkou, či žalobcom tvrdenú škodu spôsobilo nezákonné rozhodnutie orgánu štátu. Predmetná otázka preto nie je v dovolacom konaní relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP.

10.2. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov odvolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu“. Najvyšší súd k tomu v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 6/2017 (podobne tiež napríklad v rozhodnutiach 4 Cdo 95/2017 a 7 Cdo 140/2017) uviedol, že „v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

10.3. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená“.

11. Otázku možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a (zároveň) § 421 ods. 1 písm. b/ CSP už najvyšší súd riešil aj v iných právnych veciach. V rozhodnutí sp. zn. 6 Cdo 123/2017 (sčasti podobne tiež 6 Cdo 129/2017, 6 Cdo 13/2017, 6 Cdo 21/2017 a 4 Cdo 14/2017) k možnosti vyvodzovania prípustnosti dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP a zároveň z § 421 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP uviedol, že „súčasná existencia všetkých týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje. Nemožno totiž odôvodňovať prípustnosť dovolania tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou odvolacieho súdu riešená ustálene a zároveň, že

dovolacím súdom nebola riešená, resp. že je ním riešená rozdielne“ [poznámka: sťažnosť, podanú proti tomuto rozhodnutiu najvyššieho súdu, odmietol ústavný súd ako neopodstatnenú (I. ÚS 644/2017)]. Vec prejednávajúci senát, ktorý sa stotožňuje s týmito právnymi názormi, nadväzujúc na ne dodáva, že pokiaľ procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tvrdiac, že určitá právna otázka už bola dovolacím súdom vyriešená a zvolené riešenie sa stalo súčasťou „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“, od ktorej sa odvolací súd odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP), je len logické, že zároveň nemôže úspešne argumentovať tým, že tá istá otázka ešte nebola dovolacím súdom vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP) alebo že je rozhodovaná (riešená) rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP).

12. K otázke možnosti súbežného uplatnenia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle týchto ustanovení CSP prijal právne závery veľký senát občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý v uznesení z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 konštatoval, že: a/ kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 CSP je neprípustná, b/ ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti podľa oboch uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 420 CSP, c/ ak sú v dovolaní uplatnené viaceré vady znátočnosti uvedené v § 420 písm. a/ až f/ CSP, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí výlučne na skúmanie prípustnosti dovolania z hľadiska existencie tej vady znátočnosti, ktorá je v tomto ustanovení uvedená na prednejšom mieste. Veľký senát v bode 36. predmetného uznesenia uviedol, že „zásada, podľa ktorej dovolateľ nemôže uplatniť popri sebe viaceré, navzájom protichodné alebo logicky sa vylučujúce dôvody prípustnosti dovolania, sa neuplatňuje iba vo vzájomnom (horizontálnom) vzťahu ustanovení § 420 a § 421 CSP, ale tiež vo vnútri týchto ustanovení [vo vertikálnom usporiadaní jednotlivých dôvodov prípustnosti dovolania v rámci toho istého ustanovenia (samostatne v rámci § 420 CSP a v rámci § 421 CSP)].

13. Vec prejednávajúci trojčlenný senát najvyššieho súdu, riadiac sa právnymi závermi vyjadrenými v tomto rozhodnutí veľkého senátu (§ 48 ods. 3 veta prvá CSP), skúmal prípustnosť dovolania žalobcu len podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (nezaoberal sa teda prípustnosťou jeho dovolania z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP).

14. Žalobca, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, zastáva názor, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky [vzniku škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu (konkrétne nedodržania zákonom stanovených lehôt)] odklonil od právnych záverov, ku ktorým dospela ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu.

15. Odklon právnych záverov odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu odôvodňuje žalobca poukázaním na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 250/2010. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd (ešte v súvislosti s právnou úpravou danou zákonom č. 58/1969 Zb.) uviedol, že právny poriadok rozlišuje dve základné formy objektívnej zodpovednosti štátu. V nadväznosti na to podal v predmetnom rozhodnutí charakteristiku škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a tiež škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom; vysvetlil tu tiež odlišnosti oboch foriem tejto objektívnej zodpovednosti štátu. Doslovne uviedol, že je „nesprávnym úradným postupom súvisiacim s rozhodovacou činnosťou napr. nevydanie či oneskorené vydanie rozhodnutia, prípadne iná nečinnosť štátneho orgánu či iné vady v spôsobe vedenia konania“.

16. Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd sa v danom prípade odklonil tiež od právnych záverov najvyššieho súdu vyjadrených v rozhodnutí sp. zn. 7 Cdo 253/2013, v ktorom najvyšší súd (už vo väzbe na ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z.) konštatoval, že „za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

17. Treba pripomenúť, že v danom prípade sa súd prvej inštancie nestotožnil s argumentáciou žalovanej, že žalobca nepožiadaval o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody aj z dôvodu nesprávneho postupu administratívnych orgánov v stavebnom konaní; dospel k záveru, že náhrady škody v oboch

formách tejto objektívnej zodpovednosti štátu sa žalobca domáhal tak predmetnou žiadosťou, ako aj podanou žalobou. Po „späťvzatí žaloby v časti o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím“ už ale opodstatnenosť svojej žaloby vyvodzoval iba zo skutkových okolností týkajúcich sa ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu administratívnych orgánov.

18. Súd prvej inštancie (a zhodne s ním tiež odvolací súd) nepovažoval žalobcom opisované skutkové okolnosti, za ktorých malo dôjsť k žalobcom tvrdenej škode, za zakladajúce nárok na náhradu škody titulom nesprávneho úradného postupu. Pokiaľ žalobca v podaní z 24. októbra 2014 označil za nesprávny úradný postup to, že stavebné konanie trvalo 13 rokov a z množstva rozhodnutí vydaných administratívnymi orgánmi len jedno bolo vydané v zákonom stanovenej lehote, súd prvej inštancie uviedol, že „v súdnej praxi samo nedodržanie zákonných lehôt, t.j. nesprávny úradný postup nemá za následok vznik škody v podobe ušlého zisku“. Z tejto formulácie je zrejmé, že súd prvej inštancie si plne uvedomoval to, že vydanie rozhodnutia orgánu štátu po uplynutí lehôt uvedených v § 49 zákona č. 71/1967 Zb. je bezpochyby nesprávnym úradným postupom a že štát zodpovedá škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s prietahmi v konaní, teda v dôsledku toho, že rozhodnutie úradu štátu nebolo vydané v lehote stanovenej zákonom.

19. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu sa sudy oboch inštancií takouto interpretáciou pojmu „nesprávny úradný postup“ neodklonili od právnych záverov vyjadrených v oboch vyššie spomenutých rozhodnutiach najvyššieho súdu, podľa ktorých o nesprávny úradný postup ide tiež vtedy, keď orgán štátu nedodrží zákonom stanovenú lehotu na vydanie rozhodnutia; sudy obsah pojmu nesprávny úradný postup bezpochyby nevyložili odlišne od toho, k akým záverom dospel najvyšší súd pri výklade tohto pojmu v rozhodnutiach sp. zn. 6 Cdo 250/2010 a 7 Cdo 253/2013.

20. Otázka, či sudy po správnom zedefinovaní pojmu „nesprávny úradný postup“ vychádzali z vecne správnych náhľadov na existenciu vzťahu príčinnej súvislosti (ktorá je ďalším nevyhnutným predpokladom zodpovednosti štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.) medzi nesprávnym úradným postupom administratívnych orgánov a žalobcom tvrdenou škodou, nebola žalobcom v dovolaní označená ako otázka, riešenie ktorej odvolacím súdom predstavuje odklon od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Na túto otázku (rovnako aj na otázku existencie škody) preto dovolací súd neprihliadal pri posudzovaní prípustnosti dovolania žalobcu z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

21. Vzhľadom na to, že sa odvolací súd pri riešení právnej otázky zedefinovanej žalobcom v dovolaní neodklonil od toho, ako je táto otázka posudzovaná (riešená) v rozhodnutiach najvyššieho súdu, dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nevyplýva.

22. Najvyšší súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP; rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.